

ועל פי דברי ריש לקיש, מובן שצריך לג-ב להקדים את דישון המזבח הפנימי להטבת חמש נרות. שהרי **בי עייל** כאשר נכנס להיכל, **במזבח הזהב פגע ברישא** [פגש תחילה], שהמזבח היה קרוב לפתח ההיכל יותר מן המנורה. וכיון שפגש במזבח, צריך לקיים את מצות הדישון השייכת בו, לפני שיפנה להיטיב את נרות המנורה.

ומנין שמזבח הזהב היה קרוב לפתח ההיכל יותר מן המנורה?

דתניא: השלחן היה עומד בצפון ההיכל, משוך מרוחק מן הכותל הצפוני של ההיכל שתי אמות ומחצה. (1)

והמנורה עמדה בדרום ההיכל, משוכה מרוחקת מן הכותל שתי אמות ומחצה. (2)

ומזבח הזהב ממוצע בין השלחן למנורה, ועומד באמצע רוחב ההיכל. ומשוך מרוחק כלפי חוץ, לכיוון הפתח שבמזרח ההיכל, קימעה קצת.

נמצא, שגם המערכה הגדולה נחשבת "מכשיר" לקטורת.

הגמרא דנה בקטע נוסף מדברי אביי:

ד. ודישון מזבח הפנימי קודם להטבת המש נרות.

והוינן בה: מאי טעמא, מהו הטעם? (15)

אמר אביי: אמנם נמרא גמירנא, למדתי דבר זה מבני הישיבה שקבלו מרבותיהם שכן היה סדר הדברים.

אבל סברא טעם לדבר — לא ידענא. אינני יודע לתת טעם מדעתי.

ורבא אמר טעם לדבר, כריש לקיש:

דאמר ריש לקיש: אין מעבירין — אין מדלגים על המצות בלא לעשותם. אלא אם נזדמנה מצוה לידו יעשנה מיד. ולא יפנה לעסוק במצוה אחרת. (16)

לעשותם לבל יחמיצו.

1. שיעור זה הוא כשיעור הליכת שני אנשים זה בצד זה. מפני שכל שבת היו נכנסים שני כהנים ובידם שתי מערכות לחם הפנים ושני כהנים אחרים נכנסו איתם על מנת לסלק את לחם הפנים הישן. ועמדו אלו מצד השלחן האחד ומשכו את הלחם הישן, ואלו עמדו מצד השלחן השני והכניסו את הלחם החדש. מפני שמצוה לסדר ולסלק באותה שעה. רש"י.

2. הרחיקו אותה מן הכותל כמרחק השלחן שנאמר [שמות כו] "נכח השלחן" זה בצד זה.

15. זמן דישון מזבח הפנימי והטבת הנרות נלמד מפסוק אחד: "בבקר בבקר בהיטיבו את הנרות יקטירנה" ומפורש כאן הטבת נרות. וגם הקטרת מוזכרת כאן. ודישון המזבח נעשה לפני הקטרתה [רש"י] הלכך מוכח מכאן שגם דישון המזבח הפנימי היה "בבקר בבקר". ולכן הגמרא שואלת מדוע הקדימו את דישון מזבח הפנימי להטבת חמש נרות.

16. רש"י הביא שבמכילתא למדו דין זה ממה שנאמר "ושמרתם את המצות" ודרשו אל תקרא "מצות" אלא "מצוות". מכאן אמרו מצוה הבאה לידך אל תחמיצנה. כלומר שצריך לשמור על המצוות כשם ששומרים על המצוות שמזדרזים

ועתה מבארת הגמרא שני שלבים נוספים בסדר העבודה, מדברי אביי:

ה. והטבת חמש נרות נעשתה קודם לעבודות הנעשות בדם התמיד.

ו. ודם התמיד קודם להטבת שתי נרות.

כבר הבאנו לעיל את הפסוק שנאמר בענין הקטורת: "בבוקר בבוקר בהיטיבו את הנרות יקטירנה". ומפסוק זה יש ללמוד על שלושה דברים שנעשים "בבוקר בבוקר".

א. הטבת הנרות [שהוזכרה בפסוק] וחילקו חכמים את הטבת הנרות לשתי הטבות כדלהלן.

ב. הקטרת הקטורת [שגם היא הוזכרה בפסוק]

ג. דישון מזבח הפנימי שנעשה לפני הקטורת [כדי שהמזבח יהיה נקי לכבוד הקטרתה].

ואביי סידר את העבודות הללו בזו אחר זו, אלא שדם התמיד מפסיק ביניהם. וזה סדרן:

[א] דישון מזבח הפנימי.

[ב] הטבת חמש מתוך שבעת נרות המנורה.

ולמדנו מדברי הברייתא שהמזבח היה קרוב לפתח ההיכל יותר מן המנורה.

ומקשינן על דברי הברייתא: ונוקמיה להדייהו, נעמיד את המזבח בין השלחן והמנורה בקו אחד! ולמה שנו בכרייתא שהמזבח מרוחק לכיוון מזרח? (3)

ומתריצין: כיון דכתיב [בשמות כו]: "ושמת את השלחן מחוץ לפרכת, ואת המנורה נכח [מול] השלחן" — בעינן אנו צריכים להעמידם באופן דחוז אהרדי שראו זה את זה. ולא יהיה דבר חוצץ ביניהם.

ואגב שהביא רבא את דברי ריש לקיש שאין מעבירין על המצות, משמיע לנו רבא דין נוסף שיש ללמוד מדברי ריש לקיש:

אמר רבא: שמע מינה, יש ללמוד מדברי ריש לקיש, לענין הנחת תפילין של יד ושל ראש: עבורי דרעא, לדלג על הנחת תפילין שבזרוע [תפילין של יד] אטוטפתא, בשביל להניח תחילה תפילין של ראש, (4) — אסור! שהרי זרועו של אדם קרובה לידו השניה, שהוא מניח באמצעותה את התפילין, יותר מאשר ראשו, ואין מעבירין על המצות.

אלא היכי עביד, איך יעשה?

יתחיל להניח מדרעא מן הזרוע, ואחר כך יעבור לטוטפתא [לתפילין של ראש]. (5)

4. "טוטפתא" הם תפילין של ראש. שנאמר בהם: "והיו לטטפת בין עיניך".
5. כך פירש רש"י. והקשו תוספות על דבריו, הרי דבר זה נלמד מסדר הפסוקים. קודם — "וקשרתם לאות על ירך" ואחר כך — "והיו

3. תוספות ישנים הקשו: מנין לנו שעדיף להעמידם בשורה אחת? ותירץ הריטב"א שכיון שהעמידו את המזבח משוך מעט בלבד למזרח, מכאן שמקובל בידנו שהמזבח צריך להיות קרוב אליהם במידת האפשר.

שאותם אנו מוסיפים [לפי הכלל "אם אינו ענין למה שאמור כאן – תנהו ענין למקום אחר"], בצורה דלהלן:

"בקר" אחד אנו מצרפים לשני הבקרים שנאמרו בענין הטבת הנרות, ואת ה"בקר" הנותר אנו מצרפים לבוקר האחד שנאמר בתמיד, וכדלהלן:

ההוא "בבקר בבקר" דשני גזירי עצים [ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר], דלא צריכי, שאין צורך בהם, שהרי התבאר לעיל שסידור שני גזירי עצים קודם לדישון המזבח הפנימי מסבא [מפני ש"מכשיר עדיף", או מפני שכיון שהתחיל במערכה גדולה, גומר בה], שדינהו השליכם ממקומם להבא, לכאן, ללמד בהם על מקומות אלו: (7)

חד – "בקר" אחד, שדייה השליכהו להטבת חמש נרות.

כלומר, צרף אותו לשני ה"בקרים" שנאמרו בפסוק המדבר בהטבת חמשת הנרות – "בבוקר בבוקר בהיטיבו את הנרות יקטירנה", והרי יחד שלשה "בקרים".

[אך לא למדים מהצירוף הזה לענין כל

[ג] דם התמיד. [כאן הכניס אביי עבודה שלא נאמרה בפסוק הזה]

[ד] הטבת שתי הנרות הנותרים.

[ה] הקטרת הקטורת. (6)

להלן הגמרא תבאר מדוע חילקו חכמים את הטבת שבעת הנרות לשני חלקים [א]. חמש נרות, ב. שתי נרות]. ועכשיו הגמרא מבארת מדוע עבודות דם התמיד נעשו בין הטבת חמש הנרות להטבת שתי הנרות הנותרים.

והוינן בה: מאי טעמא מה הטעם שהקדימו את הטבת חמש הנרות לדם התמיד? וכן מה הטעם שהקדימו את דם התמיד לשתי הנרות הנותרים?

אמר אביי: בהטבת הנרות נאמר "בבוקר" פעמיים, ואילו בדם התמיד נאמר רק פעם אחת "בבוקר" [את הכבש האחד תעשה בבוקר]. שמות כט לט].

ולכן, היה זה מן הראוי להקדים את הטבת כל שבעת הנרות לפני דם התמיד.

אלא שמצינו בתורה שני "בקרים" מיותרים,

שהפסוק לא הקפיד על הסדר].

6. לעיל הגמרא ביארה שדישון מזבח הפנימי נעשה הראשון מבין העבודות שלמדנו מהפסוק ["בבוקר בבוקר בהיטיבו את הנרות יקטירנה"], משום שאין מעבירין על המצות. וכאן הגמרא תבאר את סדר העבודות.

7. שזו מידה בתורה: דבר שאינו ענין [אין בו צורך] לו, תנהו ענין לחבירו. רש"י.

לטטפת בין עיניך". כמבואר במנחות [לו, א].
ופירשו התוספות על פי רב האי גאון שרבא למד מדברי ריש לקיש שבשעה שחולצים את התפילין צריך להניח את של ראש למטה, ושל יד למעלה כדי שבשעה שבא להניח תפילין של יד לא יעבור על של ראש. ופירוש זה הובא בשאר הראשונים. ועיין שם עוד פירוש אחר.
[ועיין בתוספות רי"ד שמיישב את דברי רש"י שמסדר הפסוק אין ראיה גמורה. כי יתכן

שלשה בקרים [שני בקרים נאמרו במקרא בפירוש. ובקר נוסף מצטרף אליו מן האמור בשני גזירי עצים].

ואילו **הכא** בדם התמיד, נאמרו רק תרי שני בקרים [בוקר אחד נאמר במקרא בפירוש. ובקר נוסף צרפנו מן האמור בשני גזירי עצים].

ולכן, הטבת חמשת הנרות שנאמרו בה שלשה בקרים, מוקדמת לדם התמיד שנאמרו בו רק שני בקרים.⁸

ומה שאני אביי אמרתי: "וחד בקר אחד שדייה השליכהו לדם התמיד, דנקדמיה להטבת שתי נרות". כך התכוונתי לומר:

אף על גב דהכא בדם התמיד, נאמרו תרי שני בקרים, וגם **הכא** בהטבת שתי נרות, נאמרו תרי [שני בקרים], ומנין לנו שדם התמיד קודם?

מכל מקום, מאחר שהוספנו "בקר" לדם התמיד, ומעתה הוא שוה להטבת שתי הנרות, מסברא יש להקדים את דם התמיד. לפי שעולת התמיד מכפרת על העובר על מצות עשה ועל העובר על לא תעשה הניתק לעשה.

הדברים המרומזים בפסוק, אלא לומדים שלשה "בקרים" רק לענין הטבת חמש נרות, כדלהלן⁽⁸⁾.

וכיון שנאמרו שלשה "בקרים" בהטבת חמשת הנרות, אנו לומדים דליקדמי שיקדמו לדם התמיד, וכמו שיתבאר להלן.

וחד – ה"בקר" השני המיותר שנאמר בשני גזירי עצים, שדייה השלך אותו לדם התמיד.

כלומר, צרף אותו ל"בקר" שנאמר בדם התמיד ["את הכבש אחד תעשה בבקר"] והרי יחד שני בקרים.

וכיון שנאמרו בדם התמיד שני בקרים, כשם שנאמרו שני בקרים בהטבת שתי הנרות ["בבוקר בבוקר בהיטיבו את הנרות"], יש ללמוד [וכפי שיבואר להלן], דנקדמיה, שיש להקדים את דם התמיד להטבת שתי נרות.

ואביי מבאר והולך:

מה שאמרתי: "חד שדייה השליכהו להטבת חמש נרות, דליקדמי לדם התמיד". כך התכוונתי לומר:

הכא, בהטבת חמשת הנרות, נאמרו **תלתא**

שהוא העיקר]. ולהלן בגמרא ובדברי התוספות מבואר מדוע לא צירפו את הבקר המיותר [בשני גזירי עצים] לעבודות אחרות אלא לעבודות הללו.

9. אין מונים אלא בקרים שנכתבו סמוכים זה לזה, אבל המילה "בקר" נכתבה בפרשת התמיד כמה פעמים. תוספות.

כתבו תוספות ישנים: לא הוצרכו שלשה

8. כיון שלא נאמר בפירוש בפסוק "בבקר בבקר" אלא מצרפים בקר אחד משום שהוא מיותר, אין אומרים שהרי זה כאילו נכתב בכתוב בפירוש שני בקרים לכל הנאמר בפסוק. אלא למדים מכאן רק לעבודה אחת.

[ראה רש"י לקמן ד"ה לדבר ותוספות תחילת ד"ה יוקדם כיוצא בזה ופירש הריטב"א שם ד"ה יוקדם, שמשמא הכתוב לא הזכיר כאן בפירוש "בוקר", ללמדנו שלא נדרשנו אלא לדבר אחד

להטבת חמש נרות, שגם בהם נאמרו רק שני בקרים [בבקר בבקר בהיטיבו את הנרות יקטירנה].

דאף על גב, דהכא תרי והכא תרי [גם בהטבת שתי הנרות וגם בדם התמיד] נאמרו שני "בקרים", מכל מקום יש להקדים את דם התמיד לפני הטבת הנרות, לפי שדם התמיד מכפר [על העובר על מצות עשה ועל לא תעשה הניתק לעשה], ומכפר עדיף, חשוב יותר מהטבת הנרות, שאינם באים לכפרה.

והעולה מדברי רב פפא שאפשר היה לסדר את המערכה שלא כדברי אביי, ולא להפסיק בין הטבת חמשת הנרות להטבת שתי הנרות, אלא כדלהלן:

[ד] דישון מזבח הפנימי [כאביי].

[ה] דם התמיד [שלא כאביי].

[ו] הטבת חמש נרות [שלא כאביי]

[ז] הטבת שתי נרות [כאביי]

[ח] הקטרת הקטורת [כאביי].⁽¹⁰⁾

וענה אביי לרב פפא: מדברייך יוצא שהטבת חמש נרות והטבת שתי הנרות הנותרים היו בזה אחר זה.

ואם כן, אפסוקי — במאי מפסקת לחו? במה אתה מפסיק ומחלק את הטבת הנרות

כי מכפר — עדיף! חשוב הוא יותר מאשר הטבת שתי הנרות, ולכן הוא קודם להן.

אמר ליה רב פפא קושיא לאביי:

מנין לך שאנו מצרפים "בקר" אחד להטבת חמש נרות. ומקדימים אותה לדם התמיד?

ואימא אמור בצורה אחרת:

חד, "בקר" אחד שדייה — השליכהו לדישון מזבח הפנימי, שגם דישון מזבח הפנימי נלמד מהפסוק לעיל שנאמרו בו שני בקרים [בבוקר בבוקר בהיטיבו את הנרות יקטירנה]. ודישון קודם להקטרה כמבואר לעיל].

ותלמד מכאן דנקדמיה לדישון המזבח הפנימי לדם התמיד.

היות דהכא, בדישון המזבח הפנימי, נאמרו תלתא שלשה בקרים. ואילו הכא, בדם התמיד, נאמרו רק תרי שני בקרים [בקר אחד מפורש בפסוק. ובקר שני מצרפים מהאמור בשני גזירי עצים]. וכמו שתאמר הגמרא מיד.

וחד, והבקר השני המיותר שנאמר בשני גזירי עצים, שדייה השליכהו וצרף אותו ל"בקר" שנאמר בדם התמיד, והרי הם ביחד שני בקרים.

ותלמד מכאן, דנקדום שיקדם דם התמיד

שלושה בקרים בהטבת חמש נרות. וכן כתבו תוספות הרא"ש וריטב"א.
10. אביי סידר את עבודות ה', ו, בסדר הפוך מרב פפא.

בקרים להקדים חמש נרות, שהרי גם בלא זה, בדם התמיד נאמר בקר אחד. ובחמש נרות שני בקרים, אלא משום שדם התמיד הוצרך שני בקרים להקדימו לשתי נרות. לכן הוצרכנו

לפי זה **מאי איכא למימר**? איך אפשר לומר כדברך, שיעשה את הטבת חמש הנרות והטבת שתי הנרות בזו אחר זו בלא שיפסיק ביניהם בעבודה אחרת? הרי כיון שאינו מפסיק ביניהם בעבודה אחרת, הרי זה כאילו נעשתה כל ההטבה בזמן אחד! (14)

ובזה הוכיח אביי את דבריו, שהפסיקו בין הטבת חמשת הנרות להטבת שתי הנרות הנותרים בעבודה אחרת. ובעל כרחך שעבודת דם התמיד היא שמפסיקה ביניהם, שהרי אין שום עבודה אחרת שמפסיקה ביניהם. (15).

ועתה חוזרת הגמרא לבאר את האמור לעיל, שכדי ללמוד שעבודת דם התמיד מפסיקה בין שתי ההטבות, אמר אביי ששני "בבקר" שנאמרו בענין שני גזירי עצים הם מיותרים, ובאו ללמד על הטבת חמש נרות ודם התמיד.

אמר ליה רבינא לרב אשי: האי בבקר בבקר שנאמר בענין דשני גזירי עצים — **מי מיתר?** וכי הוא מיותר?!

הא מבעי ליה לגופיה הרי צריכים אותו

לשני חלקים? והרי צריך לחלק את הטבת הנרות לשני חלקים, כפי שיבואר להלן! (11) ואין לומר שאכן אין צורך להפסיק בין שתי ההטבות על ידי עבודה אחרת.

כי **הניחא**, דברך אמנם מתיישבים לשיטת **ריש לקיש, דאמר: למה מטיבין** רק חלק מן הנרות, **וחוזרים ומטיבין** את הנרות הנותרים בנפרד? (12) **כדי להרגיש** להרעיש את כל העזרה כולה בפסיעות הכהנים הנכנסים לעבודה [כדי שירגישו הכל שהתחילו בעבודת הקודש] (13).

לדבריו **שפיר** אפשר לומר שאכן לא הפסיקו בין הטבת חמש הנרות להטבת שתי הנרות בעבודה אחרת. אלא, אחרי שסיימו להיטיב את חמשת הנרות, יצאו ושוב נכנסו והיטיבו את שתי הנרות הנותרים. ובכך גרמו לרעש פסיעות בעזרה.

אלא לרבי יוחנן, דאמר שמתעם אחר חילקו את הטבת הנרות לשני חלקים: מפני שנאמר בענין הטבת הנרות "**בבוקר בבוקר**" — חלקהו חלק את הטבת הנרות **לשני בקרים**, לשני זמנים, כלומר, שיפסיק באמצע הטבת הנרות ויעסוק בעבודה אחרת.

13. שזה כבוד למלך שנאמר "בבית אלהים נהלך ברגש". על פי רש"י לעיל כד, ב.

14. ואין לומר שיפסיק ביניהם בדישון המזבח הפנימי. שהרי אם יקדים הטבת חמש נרות לדישון המזבח הפנימי נמצא שהוא מעביר על המצות. רש"י.

15. ולדעת ריש לקיש, עדיין יש להקשות את

11. לשיטת רבנן לעיל [יד, ב] הקטורת הפסיקה בין שתי ההטבות. אבל אביי סידר את המערכה לשיטת אבא שאול שהקטרת נעשתה אחרי הטבת כל הנרות. רש"י. ועיין ריטב"א.

יש פירוש אחר בגמרא והובא בר"ח בשם גאון. ותוספות ישנים וריטב"א [ור"ח דחה פירוש זה ומסכים לדברי רש"י ועיין ריטב"א].

12. להלן יתבאר מדוע חלקו את ההטבה להטבת חמש והטבת שתיים. ולא חילקו באופן אחר.

והוינן בה: מאי שנא במה שונה ועדיפה הטבת חמש נרות, מהטבת שתי הנרות הנותרים, דעביד שעושה הטבת חמש נרות ברישא בתחילה?

ומדוע לא נעביד נעשה הטבת שתי נרות ברישא תחילה, ואחריה נעשה את הטבת החמש הנותרות!

ומתרצינן: כיון דאתחיל בהו שהתחיל להתעסק בהטבת הנרות, עביד רובא הוא מיטיב את רובם [כלומר, עליו להיטיב את כל הנרות שיוכל להיטיב, מלבד מה שהכרחי בשביל ההטבה השניה, כדלהלן].

ומקשינן: מאחר שאמרנו כיון שהתחיל להיטיב את הנרות מיטיב את רובם, אם כן קשה: ונעביד שית! יעשה תחילה הטבת שש נרות, ולאחר עבודות דם התמיד ייטיב את הנר האחרון!

ומתרצינן: אמר קרא [בשמות ל ז]: "בהיטיבו את הנרות — יקטירנה". ונאמר בפסוק "נרות" בלשון רבים, ואין "נרות" פחותות משתיים.

ולכן היטיבו בתחילה רק חמש נרות, כדי שישתיירו שתי נרות להטבה שניה.

ועתה הגמרא מביאה שלב נוסף בסדר העבודה, לדברי אביי:

ז. והטבת שתי נרות — קודמת לקטורת.

ומפרשינן את טעם הדבר: דאמר קרא [בשמות ל ז], בענין הקטרת הקטורת.

נאמר בתחילת הפסוק: "בהיטיבו את

לגופו, לענין העצים עצמם, דקאמר רחמנא שאמר הכתוב נקדמו למערכה שניה של קטורת! [ושלא כדברי אביי, שאמר לעיל שמערכה שניה של קטורת קודמת לסידור שני גזירי עצים].

אמר ליה רב אשי לרבינא, תירוץ:

ולאו מי אוקימנא וכי לא העמדנו לעיל את הפסוק [בויקרא ו ה]: "ובער עליה הכהן עצים", לדרוש מכאן שסידור שני גזירי העצים נעשה עליה, על המערכה הראשונה, ולא על חברתה! שהמערכה השניה היא של הקטורת.

מכלל, ומוכח מכאן דאיתא לחברתה שחברתה [המערכה השניה של הקטורת] כבר קיימת בשעה שבא לסדר את שני גזירי העצים.

שהרי אם לא סידר את המערכה השניה, מובן מאליו שאי אפשר לסדר עליה עוד שני גזירי עצים נוספים. אלא, בא הכתוב לומר לך שלאחר שקיימות כבר שתי המערכות, יש ליתן את שני גזירי העצים על המערכה הראשונה ולא על השניה.

ומכאן, שמערכה שניה קודמת לסידור שני גזירי עצים.

ומאחר שמערכה שניה קודמת לסידור שני גזירי עצים, אם כן, "בבקר בבקר" שנאמר בשני גזירי עצים לא בא ללמד שסידור שני גזירי עצים קודם למערכה שניה, והרי הוא מיותר, כדברי אביי. ובא ללמד על הטבת חמש נרות ודם התמיד.

ועתה הגמרא חוזרת לדון בסדר החלוקה של הטבת הנרות:

הנרות". והדר, ואחר כך נאמר בפסוק "יקטירנה". מכאן שהטבת הנרות קודמת להקטרת הקטורת.

עוד אמר אב"י:

ה. וקטורת קודמת להקטרת האברים של התמיד.

וטעם הדבר: דתניא: יוקרם דבר שנאמר בו "בבקר בבקר", דהיינו הקטורת, לדבר שלא נאמר בו אלא "בקר" אחד בלבד, דהיינו התמיד. שנאמר בו [שמות כט]: "את הכבש האחד תעשה בבקר".

[ואף על פי שלעיל צירפנו לפסוק זה "בקר" נוסף שנאמר בשני גזירי עצים, לא צירפנו "בקר" זה אלא ללמד על דם התמיד, ולא על הקטרת אבריו⁽¹⁶⁾].

עוד אמר אב"י בסדר המערכה:

ט. והקטרת האברים קודמת להקטרת המנחה.

וטעם הדבר: דתניא: מניין שלא יהא דבר קרב על המערכה הגדולה קודם להקטרת אברי תמיד של שחר.

תלמוד לומר [בויקרא ו ה] בענין עולת לד-א התמיד: "ובער עליה [על מערכה ראשונה] הכהן עצים בבקר בבקר, וערך עליה העולה"

ואמר רבא: כך הוא ביאור דברי הברייתא:

כיון שנאמר "העולה" בה"א הידיעה, ולא נאמר "עולה", למדנו שעולת התמיד היא עולה ראשונה על גבי המערכה.⁽¹⁾

עוד אמר אב"י בסדר המערכה:

י. והקטרת המנחה הבאה עם התמיד, קודמת להקטרת מנחת חביתין של כהן גדול.

וטעם הדבר: שנאמר [בויקרא כג לז]: "להקריב אשה לה' עולה ומנחה זבח ונסכים דבר יום ביומו". הסמיך הכתוב עולה ומנחה, ללמדך, שמנחת העולה באה מיד אחרי העולה, ולא יפסיקו החביתין בין עולת התמיד למנחתה. [ולכן הקטירו את החביתין אחרי מנחת התמיד].

עוד אמר אב"י בסדר המערכה:

יא. ומנחת החביתין קודמת לנסכים של יין הבאים עם התמיד.

וטעם הדבר: מפני שגם לחביתין יש שום

בפירוש בקר, כדי שלא נדרשנו אלא לדבר אחד שהוא העיקר.

ב. הקשה רש"י, ואם תאמר, הקטרת התמיד קודמת לקטורת, שהרי התמיד מכפר, ולעיל אמרנו שמכפר עדיף. יש לומר, שאין כפרה אלא בעבודות הדם ולא בהקטרת האברים. ועיין ריטב"א.

1. כן נראה מפירוש רש"י [וכן פירש שיח יצחק בדבריו]. וכן פירש הריטב"א. ובתוספות

קושיית רב פפא, שהרי לריש לקיש אין צורך להפסיק בין ההטבות בעבודה אחרת. ועיין תוספות ישנים. [עייין שיח יצחק].

16. א. כך פירשו רש"י ותוספות. והיינו, שדורשים את הבקר שהוספנו, רק לענין העבודה הראשונה שבתמיד [דם התמיד] שהיא נעשית "בבקר בבקר". אבל עבודות שאחריה [הקטרת אימורין] נעשים "בבקר". ופירש הריטב"א שמסתמא מטעם זה הכתוב לא הזכיר כאן